

1200

Handwritten text in a script, possibly Indic, located in the upper left quadrant. The text is partially obscured by a dark vertical mark.

Handwritten text in a script, possibly Indic, located in the upper right quadrant. The text is partially obscured by a dark vertical mark.

Handwritten text in a script, possibly Indic, located in the middle left quadrant. The text is partially obscured by a dark vertical mark.

Handwritten text in a script, possibly Indic, located in the lower right quadrant. The text is partially obscured by a dark vertical mark.

Ճ' առ' ամենամեծը Ննդեան, և
Կապի' Չարչարնի՝ ՏՆ մերոյ ՅԷ ԲԷ,
Է Տեպեան ՄԷՅ Տօրն մերոյ Վրիգո
րի Լ շաւրչին, Տաճկերէն բանիւք:

Լ չապեպլ' Է Դեւոյն՝ օղջն ինչեցեպլ' Կոստանդը
նոս պօլտեցի Վեդի Ե արտապետէ, 'ե Կ
Լ շաւրչին Ե ինչեցեպլ' 'ե Լ շաւրչին:

Լ շաւրչին վեցերորդ անգամ տպագրուէ,
Ե օթներորդս՝ համառօտ սրբագրուի վե
րջապին Տպագրեցաւ՝ ի հայրապետուն
ՏՆ Վաւթի Սրբազն Կաթ Եղիկոսի
Լ Տ հայոց:

Լ շաւրչին Պատրիարքունի ՄԷՅ Լ թողն
Լ շաւրչին ՏՆ Թեոդորոսի Լ թնի
Լ շաւրչին:

Ե Եհափառ հրամանաւ Սեծի Լ թ
քայանիստ Սայրաքաղաքիս Կոստանդը
նոս պօլտի Սրբազն Պատրիարքի ՏՆ
Յօհաննու Լ թաբան կոչեցեալ
վսեմաբան շաբու նապետին:

Լ շաւրչին ՏՆ 1804.

Լ թ թողնի հայոց՝ ռմծգ.

'ե Տպագրանի Յօհաննիսեան Պօղոսի:

1820

Ար 'ի կուսէն' ըստ էսայ.
 մարմնով ծը
 Եւ 'ի մոգուց' պատարա
 ընծայե

Եւս
 Կար
 Գօք
 ցարօ

Նախ՝ ամենամեծն զՆերսէս Տէրոյ
ՅԵ ՔԵ՛

Լեւորիս ձեզ, ով ժողովուրդ:

() Լ փրկիչ, քի ճէմի էվանտի

Լ'տէմ մախլուքինի՝ իպլեա

շէթունէն իր լիւնտէն խէլաս իթմէք

իչիւն, տէօր թ պիւն երլտան պէրի՝ պիւ

թիւն ալէմտէ պէքլէն իլլիւրիտի. օլ Փր

կիչ տէր իմ՝ պու կեճէ, բէթղէՏէմ

շէՏրիւտէ, պիր պիքիր գըզտան մէվ

լուտ օլուպ՝ տիւնէ ոյէ կէլտի. վէ մէ

լայլքլար կեօքտէն չօպանլարա միւժ

տէ վէրտիլէր, քի՝ ծնաւ ձեզ ոյսօր

Փրկիչ, որ է օծեալ տր ի քաղաքի

Վաւթի: Վաւթի. Բ. ԻԴ:)

() Երկնաւոր Թագաւոր, քի ճեմի
 միլեթլերի՝ փուլթփէրէսթլեք դա
 ւանլըղընտան չքարըպ, իպատուլլա
 լըք նուրույուլա՝ միւշէրրէֆ իտէ
 ճէկ իտի. օլ երկնաւոր Թագաւոր,
 պու կէճէ՝ պիր ախօր իջինտէ՝ ինէկ
 լէր վէ գոյուլար աբասնտա տօղտու.
 էմմա, Թա՝ տիւնեանըն պիր ուճուլ
 տան՝ աստղաբաշխ փիլիսոփալար՝ պիր
 ալամէթի երլտըղըն գըլաւուզլուդու
 յուլա կէլիպ, վէ քէնտիսինէ երկրպա
 գուլթիւն վէ սէճտէ գըլըպ, իսպաթ
 էթտիլէր, քի օլ ախօր իջինտէ տօ
 ղան մագսըմ, եհրին վէ կէօյիւճ. մէ
 լայլըլարըն վէ ինսանլարըն՝ սուլթա
 նը վէ փատիշահլարըն:

() Երկնաւոր Բժիշկ, քի ճեմի տիւր
 լիւ տիւրլիւ կիւնասլէրտէն հաստա
 լանմըշ մախլուքէի սաղալտըպ բժը
 կել էտէճէկ իտի, պու կէճէ գուտ
 սուշէրիֆ էյալէթիւտէ՝ օթլուգ իջին
 տէ սարըլմըշ՝ պիր գուրու Թօփրադ
 էլ-զէրինտէ սերիլմիշ եաթըլօր, քի

քէնտի փռաքարէ լեղելիէ՝ պիղն կեօք
 լէրին տեղէն թինէ մալեք իյլէյէ:
 Այսան ձեր Աղքատացաւ, չաղըրըր
 Պողոս առաքեալ, (2 Վերն" Ը. 9: Այս
 ձեր աղքատացաւ՝ որ մեծատունն էր,
 զի դուք՝ նորին աղքատութեն մեծաս
 ջիք.) եւր վէ կեօք փատիշաչ լըղընա
 մալեք օլան՝ սիղին իջին փռաքարէ օլ
 տու, տէր, քի սիղ օնուն փռաքարէ լե
 զի իլէ՝ ճէննէթ տեղէն թինէ մալեք
 օլայըտընըղ: (Այս ձեր աղքատացաւ
 որ մեծատունն էր, զի դուք նորին
 աղքատութեն մեծաս ջիք:) Պու խու
 սուտէն էօթիւրիւ՝ մէլայըքլար պու
 կէճէ՝ կեօք իւղիւնտէ պար տութուպ
 (Փառք ՚ի բարձունս Այ, չաղըրըր
 լորըտը, Էյերկիր խաղաղութի ՚ի
 մարդիկ հաճուի: Վահագն. Բ. 14:)
 Պու կէճէի կեօք մէկէ, Վաւիթ մար
 դարէ՝ ճան աթարըրը, վէ եէմին է
 տէրիտի քի, էվիմէ ոյաք պանամայըմ,
 տէօշէկիմին իւղէրինէ ջըքմայըմ,
 կեօղէրիմէ ույքու վէրմէյիմ,
 Թա

[illegible]

(Լաւ դու բեթղէ՛հէմ տուն եփրա
Թայ, տէր, Սիբիա մարդարէ, ոչինչ
կրտսեր ես յիշխանս յուդայ, ի քէն ե
յէ ինձ իշխան՝ որ հովո՛ւնեացէ զԺՈ
զովուրդ իմ զնէլ: Սիբիա. Ը. 2) 6

Են բեթղէ հէմ նամ եփրաթայ շէ
 հերի, տեր, կերէք՝ հիսարլէրիլէ գա
 լէիլէ կիւղիւք շէ հերսին, հմմա սալ
 Թանաթըւա՝ միւրիւ վլէթիլէ՝ ճիւմիէ
 սինտէն պեօյիւք սիւն, զերա սէնտէ
 տօղաճաքտըր օլ Փրկիչ սուլթան, քի
 պէնիմ եհնի իսէլ ճեմաթըմը շէ
 Թան եհսիրլիդինտէն խէլաս իտէճէք
 տիր. (Ե դու բեթղէ հէմ տուն եփրա
 Թայ, ոչինչ կրտսեր ես յիշխանս յու
 դայ, ՚ի քէն ելցէ ինձ իշխան՝ որ
 հովո՛ւ եսցէ զժողովուրդ իմ զիէլ.)
 Գու խուսուստէն հօթիւրիւ՝ Կա
 լիթ մադարէ չաղըրըրքի, (Լ. հա
 լո՛ւաք զնմանէ յեփրաթայ, Ե գտաք
 զնա ՚ի դաշտս մայրեաց.)
 Եօնրա տեօնէր ճեմիյ միւլէթլէրի
 տալէթ իտէրքի, (մացո՛ւք ՚ի յարկս
 նորա, երկիրպագցո՛ւք ՚ի տեղւոջ՝ ուր
 կացեալ են ուրք նորա.)
 Կելին իմտի, տեր, եկեր հրէայ
 վէ եկեր հեթանոս միւլէթլէր, ճիւմ
 լէ միւզ պիր եհրտէ պու Փրկիչ սուլ
 Թա

Թանըն օթաղընա կերելիմ, վէ օնուն
 իլաճի այսպլարընըն աուրաուղու եեր
 տէ՛ սէճաէ վէ երկրպագուի գըլալըմ:
 (Ա՛տցուք ՚ի յարկա նր, երկիրպագ-
 ցուք ՚ի տեղւոջ ուր կացեալ են ոտք
 նորա:)

Պալ Վաւիթ մարգարէնին նէպիլի
 կի տախի՝ պու կիւն թէ քմիլ օլուն
 տու. չիւն Ա՛նէքոն՝ Վասպար՝ Պաղ
 տասար, նիճէքի պիլերսինիզ, փութ
 փերէսթ աստղաբաշխլարը վէ փատի
 շաճլարը, թա՛ տիւնեանըն պիր ու
 ճունտան կելիպ, տիւրլիւ տիւրլիւ
 փէշկէշկէրիլէ՝ Քա՛ն էփէնաթիմիզէ
 սէճաէ վէ երկրպագուի գըլալար:
 Խմտի սիզ տախի, քի շիմտի պու ե
 կեղեցիէ կէճէիլէ կելիպ՝ ճէմ օլմուշ
 սունուզ, սիզ տախի, տէրիմ, օլ իւշ
 փատիշաճ կիպի, փէշկէշկէր իլէ Քա՛ն
 էփէնաթիմիզին տօղմասընա՛ սէճաէ վէ
 երկրպագուի իւն էտին:

Օղար Քա՛ն էփէնաթիմիզէ ալթուն,
 քիւնլիւք, վէ պաշասան եաղը փէշ
 8

Կէշ Կէթ իրար իւր. շինտի սիգտէն Վս
 Էֆէնտիմիզ՝ ալթուռն, քիւնլիւք, վէ
 պալասան եաղը իսթէմէյօր. Էմմա
 ալթուռն եհրինէ, սէր՝ մուհապպէթ՝
 վէ քարեպաշտուի իսթէր. քիւնլիւք
 եհրինէ, ջերմեռանդուի՝ Ժամասէր
 լիք՝ վէ աղօթասիրուծիւն իսթէր.
 պալասան եաղըն եհրինէ, ուղիղ հա
 ւատք՝ իման՝ վէ իհթիքաթ իսթէր.
 Նմտի պեօյլէ փէշկէշէր իլէ տաիմա՝
 Վս Էֆէնտիմիզէ երկրպագութիւն
 վէ իպատէթ գըլըն, քի պու կիւն՝
 քիզին իջիւն՝ ինսան օլուպ, պիր ախօր
 իջինտ, քուքարէլիղիլէ մէվլուտ օլ
 մաղա թէնէղիւլ իյլէտի, քի քէն
 տի քուքարէլիղի իլէ՝ պիղէ ճէննէթ.
 տէվլէթիւնէ, միւնասիպ Էտէյիտի.
 (Վս մեր աղքատացաւ՝ որ մեծա
 տուռն եր, զի մէք՝ նորին աղքատու
 թեամբն մեծասցուք.)

Պու գապտար եթէր տիր՝ Վս Էֆէն
 տիմիզին ծնունդու իջին. լաքին պու
 կիւն՝ եալընը Վսուն ծնունդու տէկ

Ի Լ տիր . Եւա՛ Տէմ ծնունդուն , Տէմ
 մկրտութիւնուն տօնու տուր :
 Լ յաօր՝ տօնէ Օննդէն՝ Լ Սկրտու
 Թեան Տեառն մերոյ՝ Յօր Բնի :
 Լ Վմա՛ շիմոթ արանըզտա պէլքի պիր
 դաջ ատամ պուլունա , քի վարդա
 պետ՝ տէյէ , պու նէտէ՛ն տիրքի՛
 սաիր ճէմիյ ք ըխտոնեոյ միլէթլէր՝
 ծընունդու վէ մկրտութիւն պաշկա
 պաշկա էտէրլէր . ծնունդու օն իքի
 կիւն տիր էտէլէ , վէ պու կիւն մկր
 տութիւն պիղլմ իլէ պիլէ իտէրլէր :
 Եախօտ ծնունդու դէկտեմբեր յայրն
 Ի Ե ինտէ էթտիլէր , վէ պու կիւն
 յունվար յայրն ալթընտա պիղլմ իլէ
 մկրտութիւն տօնէլ էտէրլէր . վէ պիղ
 իքիսինիտէ՛ Տէմ ծնունդու Տէմ մկր
 տութիւն , պու կիւն յունվար յայրն
 ալթընտա՛ պիր եէրտէ էտէրիզ :
 Պունուն ճէվապը պուտուր քի , Տա
 Լաք՝ օրէնք , ինսանլարա՛ միլէթլէրէ
 պիղլլը տէկիլ տիր , իլա՛ լա՛ Տըն քէլա

Դրնա, սբ Աւետարանա պաղլորը:
 Պուհա Պօղոս առաքեալ շէհատէթ
 խտէր: (Հաւամբ ձեր՝ մի իցեն իմաս
 տութբ մարդկան, այլ զօրութ Ա. Ե.
 • Արեւելաց-ոց • Բ • 5 •
 Ի Տթիքաթընըզը ինսանլարըն իլմինէ
 պաղլամայըն, իլա Ա. Լասըն քէլա
 մընա պաղլայըն, տէր:
 Ի մտի՝ օն պիր խաջապաշտ տէկիլ, Ի
 Թէրսէ՝ օն էքի խաջապաշտ պիլէ, Ժը
 նուհդու՝ գէկտեմբերին Ի Ե ինտէ
 իթսէլէր, Ե ինէ Փախտէսի Եօք տուր:
 Ե) Երա՝ սբ Աւետարանա իւջ վկայուի
 վաղտըր, քի Քս՝ յունվար այըն ալթը
 սընտա տօղմուշ տուր: Ա. Ե. քէլ:
 Ի պթիտաքի վկայութի պու տուր:
 Ա իզ պիլերսինիլ, քի Լաթինացիլէր
 օլ իւջ սատղաբաշն փատիշահլարըն՝
 Քս Ե քէնտիմիլէ կէլեպ՝ Երգրապ
 գուի Եթտիքլէրինի, պու կիւն օլ
 լանրտա սիզլիմ իլէ յունվարըն ալթը
 սընտա տօնել Ետէրլէր, վէ տէրլէ:
 քի յունվարըն ալթըրաշտա կէլտիլէ:
 Պու

ԳՈՒՆՈՒՆ Եւստիքիոս, աւետարանիչ
 տախի եազմըն տըրքի, (Եւ'ի ծնա
 նիլն Յի, ահա Եւստիքիոս յարեւելից եկին
 յԱմս: Եւստիքիոս. Բ. 1.) ԳՈՒՆ ահա
 սեօզել' քիթիւրքձէ ելիւ տէմէք տիր,
 պելլիլէմէք կերէք. զերա տէմէզ քի,
 յետ ծնանելոյն Յի, Բ. տողառուք
 տան սօնրա, իլլա' ի ծնանիլն Յի,
 տէր, Բ. սո՛ւն տողառուղունտա, իլլէ
 աստղաբաշխար կելտիլէր:
 Իմտի' պունտան եղքեարէ իսպաթ
 օղունուր, քի Բ. եփէնտիմիզին
 տողառուղու կիւնտէ օլ աստղաբաշխ
 փատիշահար կելտիլէր. օնլար տէր
 լէրքի' յունվարըն ալթըսընտա կել
 տիլէր, իմտի' քն եփէնտիմիզ տախի'
 յունվարըն ալթըսնտա տողմուշտուր,
 ԳՈՒՆտան զիյատէ իսպաթ օղմըմու.
 Ի. քինձի վկայուի' ԳՈՒՆ կասա աւետա
 րանիչին տիր: Եւստիքիոս եազմըն տըրքի,
 Բ. եփէնտիմիզ մկրտել օղառուղու
 զէման' օթուղ եաշընը պաշխարտը.
 (Է. ինքն Յի եր ամաց իբրեւ երես
 նից

23:)
 նից սկսեալ: Առաջին . Գ . 23:)
 Առաջին . Գ . 23:)
 Թուղեալնը պաշարը, տէր:
 Լ . Ե ; ինսան՝ եաշընը հանկը կիւն
 պաշար . շինտի պիր ատամ քի .
 Թուղեալնը Թեքմիլ էտէր, վէ .
 Թուղ պիրինէ քի կիրիր, հանկը
 կիւն կիրիր, տողտողու կիւնտէ կիր
 մէղ մի: Լինտի ջիւնքի Առաջին աւել
 տարանիչ տէր, քի Բնէքէնտիմիզ
 մկրտել օլտողու զէման՝ օթուղ եր
 լըք եաշընը պաշարը . իմտի պուն
 տան իսպաթ օլունուրքի, հանկը
 կիւնտէ քի տողմո՛ւշ ուտու, օթուղ
 երլտան սօնրա՝ եինէ օլ տողտողու
 կիւնտէ մկրտել օլտու . իմտի ծնունդ
 ուլն մկրտու Թիւն՝ պիր կիւնէ տիւշ
 սէլէր կէրէք: Առաջին պու ծնունդ ուլա
 մկրտու Թիւնում՝ պիր կիւնտէ տիւշ
 մէսի, խորհրդաւոր տուր . զիւրա մկր
 տուի վերատին ծնունդ տուր, Թեք
 րար տողմնք տըր . պու խուսուստէն
 Թիւրիւ խորհրդաւոր ուտու, քի
 Բնէքէնտիմիզ

Ինչ քէնտիմիզին տօղմասը վէ Թէք
բար տօղմասը՝ եքիսի պիւր կիւնտէ
տիւ շէիտի . ետխօտ՝ հանկը կիւնտէ
քի տօղմուշ ուտու , օթուղ երլտան
սօնրա՝ եինէ օլ կիւնտէ մկըրտիւ

օլայլար:

Իւջիւնճիւ վկայութի պու տուր:

Ճիւմէնիզ պիւրիսինիզ՝ եահուտիւ
րին գամը պայրամընը: Պու գամը

պայրամըն իպթիտաւրնա՝ Կաբը

էլ ճրեշտակապետ՝ () աքրիա քահա

նայապետէ կեօրիւնտիւ, վէ միւժտի

վերտի քէնտիսինէ, քի սէնին Լոյիսա

բէթ էշլինտէն՝ սք Կարապետ օղա

ճագարը: Ճիւմէնիզ եինէ պիւրիսի

նիզ , քի գամը պայրամը ժք կիւն

սիւրէր . իմտի պու օն իքի կիւն կէջ

աիքտէն սօնրա, օն իւջիւնճիւ կիւ

նիւնտէ () աքարիա քահանայապետ

Լէմտէն չըքարը էվինէ կիթտի , քի

իլեւնակողմն , տաղար Թարաֆըն

տա՝ օլուր ուտու էվի . իմտի օն տեօր

տիւնճիւ կիւնտէ էվինէ տախիւ օ

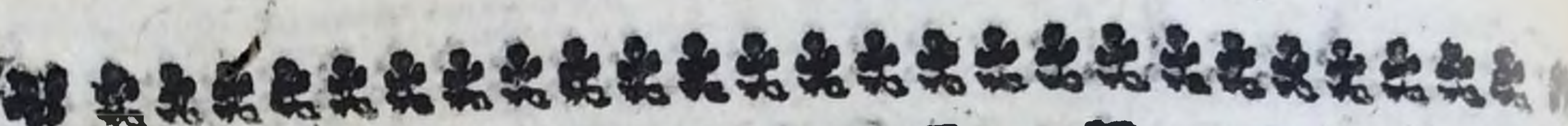
Լուսինի օն պէշինձիտէ Լաղիսաբէթ
 իւն եաթըպ , օն ալթընձը կիւնտէ
 Լաղիսաբէթ Տամիլէ գալար . օն
 տան՝ ալթը աստէտ՝ եբրայեցւոց ալթ
 սոյսաք կերէք , Թամարըն աւետու
 մու կելէճէք տիր . օնտան՝ տօքուզ
 աստէտ կիւնէշալթ սոյսաք կերէք ,
 Բրիստոս էփէնտիմիզին ծնունդու
 կելէճէք տիր : Շ իմի պիւնիզ
 կերէք , քի գամըշ պոյրամը տախմա
 Էպտեմբեր այընտա ըրաստ կելը ,
 Էմմա Տերերլ պիր կիւնտէ ըրաստ կել
 միշդ . պազը երլ պիր գաշ կիւն Էվէլ
 պազը երլ պիր գաշ կիւն սօնրա ըրաստ
 կելը . Էմմա եաՏուտիլէրին տօմարը
 վարտը քի երլ պէ երլ կեօթերիր ,
 քի Փէլան երլ՝ Փէլան կիւնտէ . Փէ
 լան երլ՝ Փէլան կիւնտէ ըրաստ կելը
 գամըշ պոյրամը . նիճէքի պիզիմ տօ
 մարլարընը տախի կեօթերիրլէրքի ,
 Փէլան երլ՝ Փէլան կիւնտէ ըրաստ կէ
 լը . զատիկիմիզ , Փէլան երլ՝ Փէլան
 կիւնտէ ըրաստ կելը :

Եւ իմա՛նի օլ եւ հոռութիւնն տօմարը
 կեօսթէրիւքի, օլ ելլ՝ գամը շալլ
 րամը, սեպտեմբեր ուրն իդ իւնի
 ըրաստ կելտի. նիճէքի յուլիոս փափ
 պուլտու. ('ե վերջն աւաջին հասարին
 իշէմի 'ե Զ ապանոյ ժողովոյն)
 () նաան՝ ժգ կիւն կեջինճէ, հոկտեմ
 բեր ուրն օնուհետա՝ Լադիսաբէթ հա
 միլէ գալտը. օրատան ալթը եբրայե
 ցւոց ուր կեջինճէ, ապրիլ ուրն եէ
 տիսինտէ Լճամայրըն Լեւտուհու
 տուր, վէ օնտան՝ տօքուլ կիւնէշ ուր
 կեջինճէ, յունվար ուրն ալթըսընտա
 քի պու կիւնտիւր, Վս է քէնտիմի
 վին ծնունդու տուր: Լամի Լեւտա
 րանտա մէսթուր տուր, քի Վս է
 քէնտիմի՛ղ՝ յունվարըն ալթըսընտա
 տօղմուշտուր: Ե տէկիլ քի օնպիւր
 Խաչապաշտ, իսթէրսէ օնիքի Խաչա
 պաշտ պիլէ դեկտեմբերին՝ ի ե ինտէ
 էթսէլէր ծնունդու, եինէ քաիտէսի
 եօք տուր:

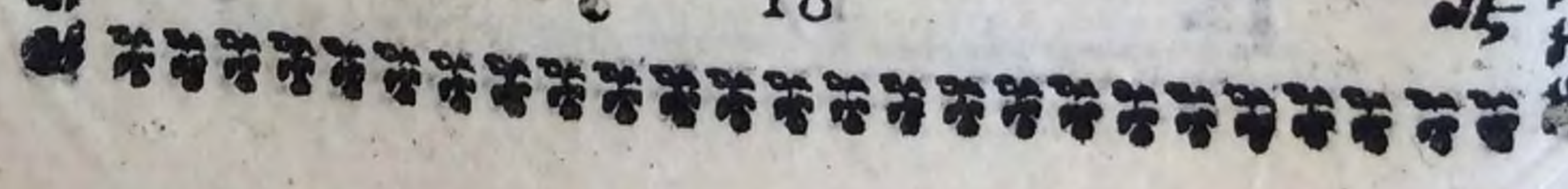
Լեւտարանտա իւջ եէրտէ մէսթուր

Լ

ԹՈՒՐ , քի յուսմարն ալթըսընտա
 ԹՈՂԱԴՈՒՆ ԹՈՒՐ : | Զմամ եա պու նի ԶԷ
 ԹՈՒՐ քի, պու ՏԷՓ ԿԷԹԵԹԵՐ՝ ԴԷԿ
 ԹԵՄԵԹԵՐԻՆ ԻԷ Ինտե Էտերլեր ծնուն
 ԴՈՒ : Տիսկլէին, պուսուտա Տիքեայ
 ԷԹ Իտէյիմ սիդէ : | Ըսքեալարն դա
 Դանընտան՝ Թա տե օրթ իւղ երչատաք՝
 ԶԷՄԻ Ե քրիստոնէլէր, ծնունդու՝ յուս
 Կարն ալթըսընտա Իտերլեր Իտի :
 Տեօրթ իւղ երչտան սօնրա՝ յսլիոս
 Կափ , քէնտի իլմինէ կիւմէնիւ, վէ
 Կալարնըն դուրտուղու շէյէ պէկ
 Էնմէյիւ , Իսթէտի պու շէյի եէնի
 Կէճ ԹԷՓԵԹԻՆ ԻԹՄԷԿԷ . վէ Տիսապ
 քիթապ Էտիւ, յուսմարն ալթըսընը
 Կա ծնունդու՝ եանդլը շ պուլտու :
 Իշթէ եա հուտիլէրն տօմարը տէ
 Կի , օլ երլ՝ գամը շ պայրամը | Կապ
 Կեմեթիին Իդ Ինէ տիւշմիւշ տիւր .
 Իմտի օնտան՝ ալթը պայսպաք կէրէք,
 Ի՝ Դամարըն աւետուամու՝ | Կարտըն
 ԻԷ Ինէ . վէ տօքուղ պատան սօնրա ,
 Կսուն ծնունդու՝ դէկտեմեթիին
 Ի
 17
 ԻԷ

Ի Ե ինչ կելեր . իմոյն աթալարըմը
տէտէլէրիմիզ եանդըմը շարտըր տէ
տի : Ս Ե պուրատա՝ Սօլոս Լ Ե
քեալըն քելամը Թեքմիլ օլունտու ,
քի պեօլէ առամլարտան էօթիւրիւ
եազմըշորքի . () անձինս առ իմաս
տունս ունէին , յիմարեցան : Հ
ա . 22 :) քէնտիլէրինի իմաստուն
զանն էտէրիքէն , ճիւմլէսինտէն ահ
մաք չըքտըլար , տէր : Լ Թալարըն
տէտէլէրինին գուրտուղու շէյէ պէկ
էնմէյիպ , քէնտիլէրինի աթալարըն
տան տէտէլէրինտէն զիյատէ իմաս
տունս զանն իտէրիքէն , քէնտիլէրի
եանդըլտըլար . Սիր իմաստունտա պու
լունմատը օլ զէման իջլէրինտէքի տէյ
էիտիքի . Լ Ե ահմաքլար , կերչէք
օլ երլ՝ Գամըշ պոյրամը՝ Սեպտեմ
բերին իդ ինչ տիւշտիւ . կերչէք
Գաբրիէլ Տրեշտակապետ՝ Սեպտեմ
բերին իդ ինտէ կեօրիւնտիւ . Եմմա
օլ կիւն տէկիլտիւրքի եղիսաքէթ կէ
պէ գալտը . Տրեշտակապետին կեօրիւն

Դէսի իւն Լազիսաբէթին համբլէ գալ
 մասընըն մապէյնինտէ օն ալթը կիւն
 կէջմիշտիր: Սիր օքու մուշ պուլուն
 մատը իջլէրինտէ քի, Սուկասըն ա
 ւետարանընը օքու մուշ օլայըտը, վէ
 էօնլէրինէ գօյուլըտը քի պէ անամ
 լար, պու սիգին էթտիկինիզ հիսապը
 Սուկաս աւետարանիչին զամանըն
 տանտա՝ պիր գաջատամլար էթմիշլէր
 տիր, օնլանտա սիգճիլէին տերլէրի
 տի քի: Բնուն ծնունդու, դեկտեմ
 բերին ի է ինտէ օլմուշտուր. էմմա
 պանըն: Սուկաս աւետարանիչ նէ
 Եաղմըշտը էօյլէ ատամլարա գարշը:
 Սուկաս աւետարանիչ՝ Վաբրիէլ
 հրէշտակապետին կէօրիւնիպ միւթ
 տէ վէրմէսինի, Թամամ քեպիլէն
 հիքեայէթ էթտիքտէն սօնրա, տէօ
 նէր տերքի. (Լա Եղև իբրև լցան
 աւուրք պաշտաման նորա, ապա գը
 նաց:) աքարիա քահանայապետ ի
 տըն իւր. Լա յետ աւուրցն այնո
 ցիկ՝ յղացաւ Լազիսաբէթ կին նորա:

Դ ԿԱՌԱՐԱՆ 23:) () Լ ԳԱՄԸ ԶԱՍՅՆ
 ԴԱՄԸՆ ԿԻՆԵՆԻ ԹԵՔԵՐԸ ՕՂՈՒՔՈՒՄ
 ՍՈՆՐԱ , () ԱՔԱՐԻԱ ՔԱՏԱՆՈՅԱԿԵՄ
 ԷՎԵՆԷ ԿԻԹՈՒ ՄԵՐ . ՎԵ ՕԼ ԿԻՆԵՆԻ
 ՄԵՆ ՍՈՆՐԱ ՄԵՐ , ՔԻ ԼՂԻՍԱՔԷԹ ՏԱ
 ՄԻՆ ԳԱԼՈՐ . (Լ ԵՂԼ ԻԲԵԼ ԼԳԱՆ ԱԼ
 ՈՒՐՔ ԱՎԱՇՄԱՄԱՆ ՆՈՐԱ , ՄԱՎԱ ԳՆԱԿ
 () ԱՔԱՐԻԱ ՔԱՏԱՆՈՅԱԿԵՄ ' Ի ՄՈՒՆ
 ԻՆՐ . ԼՂՅԵՄ ԱԼՈՒՐԳՆ ՈՅՆՈՅԻԿ՝
 յԼԱԿԱԼ ԼՂԻՍԱՔԷԹ ԿԻՆ ՆՈՐԱ)
 ԳՈՒՆՈՒՄ՝ ԱՎԻՐ ՕՔՈՒՅԱՆ ԱՂՈՒՄԱՄԱՄԵՐ
 ԻՆԵՐԻՆՄԵՆ : ԻՄՈՒ (ՂԱՆՃԻՆԱ ԱՈՒ
 ՄԱՄՈՒՆԱ ՈՒՆԷԻՆ , ԵԻՄԱՐԵԾԱՆ ՏՔԷՆ
 ՄԻՆԵՐԻՆԻ՝ ԱԹԱԼԱՐՐՆՄԱՆ ՄԵՆԷԼԷ
 ՐԻՆՄԵՆ ՂԵՅԱՄԵ ԻՄԱՄՈՒՆ ՂԱՆՆ Է
 ՄԵՐԻՔԷՆ , ՔԷՆՄԻՆԵՐԻ ՄՏԱՄՔ ԶԸՔՄԵՐ
 ԼԱՐ . ԱԹԱԼԱՐՐՆՐՆ ՄԵՄԵԼԵՐԻՆԻՆ
 ԵԱՆՂԼԸՆԸ ՄՈՒԹԱՐԻՔԷՆ , ՔԷՆՄԻ
 ԼԵՐԻ ԵԱՂԼՄԵՐԼԱՐ . (ՂԱՆՃԻՆԱ ԱՈՒ
 ՄԱՄՈՒՆԱ ՈՒՆԷԻՆ , ԵԻՄԱՐԵԾԱՆ :)
 ԳՈՒ ԱՎԱՄՈՒՏԱՄ ՄԱԽԻՄ ՎԱՐԱՐԸ
 ՄԻՆԵՄԱՄԵՆ . ՔԻ ՏԵՐ ՔԻՄ՝ ՔԷՆՄԻ
 ԱՔԼԸՆԱ ԱԷԿԷՆԻՐ , ԱԹԱԼԱՐՐՆՐՆ ՄԵՆ

Եւ ինչ որ ինչն եւանդ լը շընը տու թար ,
 քէնտի քէօր օլուր , քէնտի եւանդը
 լըր : Իմտի տէկիլքի օն ալիւ Խաչա
 պաշտ , իսթէրսէ օն իքի Խաչապաշտ
 պիլէ՝ Գեկտեմքերին ի ե ինտէ ծը
 նուհդ էթսէլէր , ինէ Փաիտէսի եօք
 տուր , սեօղ Լ՛է տարանընտըր . Լ՛է
 տարանտա իւչ եէրտէ մէսթուր տուր
 քի , Բս էփէնտիմիդ յուսվարըն
 ալթըրսընտա տօղմուշտուր : Իմտի՝
 Հաւատք՝ օրէնք խուսուսլէրինտէ ,
 ինսանլարա՝ միլէթլէրէ պիքմասանըղ
 կէլէք , իլա Լ՛լաճըն քէլամընա՝ ,
 Լ՛լաճըն սեօղիւնէ պագսանըղ կէ
 թէք . (Հաւատք ձեր՝ մի՛ իցեն իմաս
 տուք մարդէն , տէր , Պօղոս առաքել ,
 այլ զօրութք Լ՛յ :) Իմտի նիշէքէ
 պու աղիղ կիւնտէ , Սեւքոն՝ Վաս
 պար՝ Պաղտասար , Բս էփէնտիմի
 զին երկրպագութիւնուս կէլիպ ,
 Լ՛լթուն՝ Բիւնլիւք՝ վէ Պալասան
 Լ՛լթու իէշկէշ վէրտիլէր քէնտիսինէ ,
 քէզալիք՝ սիղ տալսի Հաւատացեալ

Ժողովուրդ, իսթէրիմ քի պու կիւն
 Վս Է Գէնտիմիզէ՝ պու սուրբ Սէ
 ղանըն Էօկիւնտէ, Լ. Թուն՝ Վիւն
 լէւք՝ Վէ Պալասան Եաղը տէկիւ,
 իլլա ուղիղ Հաւատք՝ հաք իման՝
 տօղրու իսթիքաթ փէշկէշ չէքէսի
 նիզ։ Ուղիղ հաւատք, հաք իման,
 տօղրու իսթիքաթ պու տուր քի,
 ինսանլարըն իլմինէ ինանմոյասընըզ,
 իլլա Վ. Լասըն քէլամընա իման կէ
 Թիւրէսինիզ, Լ. Ետարանա իսթի
 քաթ իտէսինիզ. (Հաւատք ձեր՝
 մի՛ իցեն իմաստու թեամբ մարդկան,
 այլ զօրութեամբ Լ. Ե.)

Լ. մէն։

Բայց ընդդէմ այս տպագրեալ տաճ
 կերէն ճառիս մերոյ՝ Պատրի մի՛ ի
 կարգէ ճեզվիթաց, իբր և ծայրագոյն
 Լ. ստո՛ւածաբան Պալադիոյու, եր
 կար ծիծաղելի և անհասկանալի պա
 տասխանի մի գրեալ է. և՛ ի մէջ նր
 յետ բազում զանազան՝ ինքն ինք
 քեան և իւր եկեղեցւոյն հակառակ

ստուծեանց, ճարն իւր հատեալ,
 բուռն արկանէ՝ ուրանալ զգլխաւոր
 վկայութի մեր, որով ցուցեալ եմք
 անդ, թէ Յուլիոս պապն եգիտ ՚ի
 Քրոցն հրէից, թէ առաջին օրն պաշ
 տամանն Օ աքարիայի՝ հանդիպեցաւ
 ՚ի յայն տարին ՚ի Սեպտեմբերի ի 7.
 և թէ յետոյ սղալեցաւ նոյն Պապն,
 Թուելով զվեց ամիսան ՚ի յայն Սեպ
 տեմբերի ի 7. էն, որ պարտ էր Թը
 ւել զնա ՚ի յղացմանէն Լադիսաբեթի,
 որ եղև յետ ժե աւուրց ՚ի հոկտեմ
 բերի ժ. 8. ու Սուկաս աւետարանիչն
 վկայէ. Լուսյա ամբանս մեր՝ պա
 տասխանէ վերոգրեալ Պատրի ճեզ
 վիթն, գրելով այսպէս. Յուլիոսն
 ոչ վճռեաց՝ թէ հօնախմբու Թիւն
 պատասխել էր ՚ի ի 7. աւուր Սեպտեմ
 բերի, այլ թէ յղացումն Յօհաննիսի
 պատասխեալ էր յաւուր յայնմիկ.)
 Լորդ տեսէ՛ք այժմ, ի՞նչ կայ գրեալ
 ՚ի վերջն՝ առաջին հատորին Սղեմէ
 սի՝ ՚ի մէջ Լուսանոյ ժողովոյն, վո՞ ախ
 23 Թար

Թարմայ հայոց: Օ ի անդ սահմանա
 դրեալ է այսպէս: Իսկ իբրեւ զայս
 լուաւ Յուլիոս Պապն, մեծայայտ
 քննութիւն խնդիր արարեալ, և ժողո
 վեալ զամ գրեանս հրէիցն, զորն անդ
 էին բերեալ ի յԱթէմայ՝ ի Տիտոսէ և
 ի Վեպասիոնոսէ Թագաւորացն Հը
 ոովմայ. և եգիտ զժամանակագրութի
 Յովսէփոս: յորում գրեալ էր, եթէ
 յամսեանս եօթներորդի՝ ի տօնին
 Քաւութի՝ ի ժամու պաշտաման
 երեւցաւ հրեշտակ տնի տաճարին:
 Օ պարիսց քահանային, և ետ նա
 աւետիս որդեծնութե, և նա անհա
 լան լինելով բանից հրեշտակապե
 տին, պատժեցաւ անբանութիւնս: Ինչ
 ծնաւ Նղիսաբէթ ամուլ՝ ի ծերութե
 իւրում: Եւ իբրեւ զայս եգիտ, այսու
 զամ մի ըստ միոջի թուեալ, ըստու
 գեաց երանելին Յուլիոս ըստ այսմ
 ճշմարտութե. վս զի առաջին ամիս
 Երայեցւոցն Վիսան է, որ է ըստ
 հռոմայեցւոց Վարիլ. և ի Վիսանայ

սկսեալ է' եօթներորդ ամիս (Թ) շրին
լստ Երբայեցւոցն , յորում 'ի տօնի
Քաւութեն եղև աւետաւորութի
առ . Օ պարիսպ , որ հանդիպեալ էր
յայնմ տարւոջ լստ հռօմայեցւոց
'ի Սեպտեմբերի իդ : Մտի թո՛ւեալ
ամիսս վեց' մինչև յաւետաւորութի
ամենաարքունաց (Թ) Թաճնին :

Եւ հա տեսանէք , որ տօնախմբութիւն
Քաւութե և աւետաւորութիւն առ

Օ պարիսպ' եղեալ էր 'ի Սեպտեմբե
րի իդ . և սղալեալ է Յուլիոս պապն'
թո՛ւելով անտի զվեց ամիսն . և
ոսկայն Պատրի ճեզվեթն' զայս
պիսի յայտնի ճշմարտութիւնս
ուրանայ 'ի մէջ պատասխան

ւոյն իւրոյ , և սյապէս

պատրէ և խաբէ 'ի մի

ջորէի' զկոյր ախ

թարմայս ազգին

մերոյ :

(ՏՐ զԱՆՔԻ լՈՒՄ և ԵՐԿԵՄ . ՆԱՍ
ԵՐԱՅԻ Ի ԳՈՐԾԱՔՈ և զԱՐՏՈՒՐԵՑԱՅԻ .)

Կառն Չարչարանաց ե Խաչելու-թեան
ՏՆ Դրոյ Յո՛ւ Ի՛նձ:

յսօր տն մերոյ ՅՈՒ Ի՛նձ
Չարչարանաց, Խաչելու-
թե, ու մահո՛ւան օրն է:

Ո՛ւ կիւն տիւր՝ օ դարա կիւն, քի
միածին Որդին Ի՛նձ, Ի՛ մահոն
պիր տանէ ճիկէ վարձ՝ քէլի մէթ ուլա՛հ
հազրէթ լէրի, քէնտի մախլիւքիւ գուլ
լարընըն էլն իլէ, Խաչա չըգուլ, գա
նընը տեօքիւլ, օլ գուրու աղաճ իւ
զէրին տէ ազիզ ըուհինի կէնտի փէտէ
րի տէթի շէրի փինէ թէսլիմ իլլէտի:

Ո՛ւ կիւն՝ կիւնէշ գափանտը, եէր
27՝ տիթ

ՀԱՆԸՔ պէկլէք գալգմասա կէրէկ
իտի, Թա՛ մեսիա Քն կէլմէյինձէ:
Պաշ խախանմսըն, պուռնու պինքէր
րէ օքումո՛ւշսուն քիթապընտա,
վէ կեօրիւյօրսուն, քի օթուղ իւջ
սէնէտիր քի ճերովդէս՝ Յուգա նա
հապետին սինսիլէսինտէն փատիշա՛
լըլը գալտըրտը. տահա շիֆէ՛ն մի
վար՝ մեսիանըն կէլմէսինէ:

Վանրէլ մարգարէ եազմըշտըր, քի
կիւրոս նամ՝ գըղըլպաշ փատիշա
հըն զամանընտան՝ տեօրթ իւզ տօք
նան, երլ կէջինձէ, մեսիա կէլէձէք
տիր. պուռնուտա օքույօրսուն, վէ
էֆէնտիմին իւզէրինէ՝ պու գապա
հաթը պուլմուշսուն, քի օլ մեսիա
պէ՛նիմ տէյօր: Քէնտիսիմէ ~~իւն~~
մանգասն, միւձիւզաթլարընա՛ ինան.
պու կիւն՝ իւջ պուշուք սէնէ տիր,
քի մէմլէքէթինիզտէ՝ պու նձէքէօր
լէր կեօգիւնիւ աջտը, պու նձէ հապ
տալար սաղալթտը, պու նձէ էօլիւլէր
տիրիլթտի: Վիր եանտան, մեսիանըն

Կէլէճէք զամանը շիմտի տիր • օ պեր
 եանտան , արանըլտա՝ պուլնտան զայ
 րը՝ միւճիւղաթ իշլէյէն եօքտուր •
 Եկէր պուլ տաւա՝ մեսիա տէկիլտիր ,
 արթըք մեսիա եօքտուր կէլէճէք •
 Վէ պիւթիւն Սարգարէլէր՝ եալան
 ջըքմըլ օլուրլար • իմտի գապահաթ
 լը՝ պէնիմ էփէնտիմ տէկիլ տիր , քի
 տօղրուսուն սեյլէյօր • իլա գապա
 հաթը սէնսին՝ քի պիւթիւն Սար
 գարէլէրի՝ եալան ջըքարըյօրսուն •
 Հէր նէիսէ եալան իւստէ կէլտի ,
 զերա կէնտի էփէնտիմ՝ պուլ կիւն
 իջիւն տիւնեայէ կէլմիշ իտիքի հէր
 պապէթ չարչարանքլարը չէքտիք
 տէն սօնրա , պըրպէթ Խաջ իւղէ
 լէնէք ~~գա~~րպան օլուպ , ալէմին կիւ
 նահընը հօտէյէիտի •
 Պաշ խաթաւ պուլյուրտու՝ քի Քա
 էփէնտիմիզի՝ օ կէճէ՝ հապա իտիւպ ,
 սապահըր՝ Պիղատոս նաւ՝ փութ
 փէրէսթ հռօմայեցի հաքիմին հու
 ղուրունա՝ ջըքարընլար :

Լ՝ման՝ քիմ գատոր տը տիլիէ գա
պեր գըմաք, քի նէ գատար սիյա
սէթլէր վերտիլէր էֆէնտիմէ՝ թա
հափրաս կեօթիւրիւնճէյէտէք:
Նէ գատար իւմրուքլար, նէ գա
տար թէփմէլէր վուրմուշլար տըր
քէնտիսինէ՝ Բիմի՝ սաշընը եօլար
լորլար. քիմի՝ սաքալըն չէֆէրլէր է
տի. քիմի՝ պաշընա թօփրաք տեօքէր
լէրիսի. քիմի՝ օլ իւահի չէհրէսինէ՝
սիլէ ուրուրլարլար. վէ քիմի՝ օլ միւ
ճիւղաթքեար էլէրիւնի՝ շօլ մերթէ
պէ քէսկին պաղլասալլար, քի պար
մաքլարլընտան գան ըէվան սը չը լոր
լար: Մ՝Յ պու նանը սէյիր տիր
պու սէյիր: Նէ տէրիտինիղ գալըն
տաշլար, էկէր օլ վաքիթտէ՝ օրաս
պուլուկայրլորնըղ, վէ պու սիյասէթ
լէրի կէնտի կեօգիւնիւղ իլէ կեօրէյ
իտինիղ: Նէ տէսէնիղ կէրէք իտի,
էկէր իփլէրիլէ զնճիւրլէրիլէ պաղ
լանմը կեօրէյիտինիղ օլ էֆէնտիմի,
քի պիղէ կիւնահ զնճիւրլէրիւնտէն

սիգ փութ փերէսթ զինուորար' Վն
 Է Բէնտիմիգի մատկարա իյլէմէսինի,
 վէ փութմաղըլն սեօյլէմէսինի, կէն
 տիլէրինէ Էյլէնճէ սոյարլարըլը
 Լ՝Տ՝ աճապ նէ՞ գատար սիլէլէր
 ուրմուշլն տըր քէնտիսինէ. գաճ
 քէրրէ ուզանմըլտըր Էէր իւզէրին
 տէ՛ պիր ազ րասաթլանմաք իջիւն,
 վէ օլ զալըմ զինուորար' պիր սասաթ
 րասաթլըք վէրմէմիշլէրտիր կէնտի
 սինէ: Լ՝Տ՝ Է Բէնտիմ, նէ՞ գարա
 կէճէ իտի օլ կէճէ, քի նէ սէն՝ պիր
 սասաթ րասաթլանապիլտին, նէ օլ
 գաճըլ Տասասլար րասաթլանտըլար,
 քի սէնին րասաթսըզլըզընը՝ քէն
 տիլէրինէ րասաթլըք սոյարլարըլը
 Սէվտիկիմ (Յն Վն, սէն կէճէյի
 օնու՛ն իջիւն գուրմուշսուն, քի
 կիւնտիւզ՝ զասմէթ չէքիպ Էօրու
 լան մախլուքլէր, կէճէ պիր րա
 Տաթլըք պուլսու՛նլար տէյու, պու
 կէճէ իտէ՛ ճէմիյ մախլուք՝ Էկէր
 ինսանլար, վէ Էկէր Տայվանլար՝ րա

Հաթ ույուր իբէն , աէն եալընը
 պիւթիւն կէճէ՝ տիւրլի տիւրլի
 տիյասէթլէր չէքերիտին :
 II Իւպրէք Թէնին տեօկերլէրիտի,
 ճանընը աճըտըրլորտը , դօլընը
 զինճիւրլէրլէ պաղլարլորտը , ազիւ
 իւզիւնէ Թիւքիւրիւրլէրիտի , միւ
 պարէք պաշընա վուրաւըրլորտը , վէ
 կեօզլէրինի պաղլարլորտը
 IՅ Նէ՛դատար Թէֆաւութ վարտը
 պու կէճէ՝ մէլայլըլար իլէ ինսան
 լարըն սատալէրինին պէյնինտէ .
 կեօքտէ՝ մէլայլըլար , Ին էֆէլ
 տիմիզէ՝ Խէ , Խէ , Խէ , Խէ շօրուլէտնի ,
 չաղըրըրլորտը վէ եէր իւզերինտէ՝
 անհաւատ հրէալար , Ի Խան հան զէտ ,
 Ի Խան հան զէտ , չաղըրըրլորտը
 II Ելայլըլար , ազիւ մէլայլըլար ,
 պունա սիզ Նէ՛շէքիլ սապը Էթմի
 նիզ , դաշան՝ սիզին , կեօկտէ սիւպ
 հան Էթմիկինիզ՝ փատիշահը եէր
 իւզերինտէ պու մէրթէպէ տիյասէթ
 լէր իջնտէ կեօրիւրիտինիզ :

ԱՅ՝ տէր իմ Վհմ, տէր արարի իմոյ,
դու ի՞նչ դատապարտու թեանն ար-
ժանի բան գործեալ էիր, որ այսպէս
չարչարանքն երով դատապարտեցար:

35

վերայդ առեր էիր, որ զմեզ նովաւ,
'ի յաւիտենակն դժոխքէն ազատէիր:
Աւրեմն՝ հազար փառք, քոյ անունդ:
հազար պատիւ, քոյ ողորմութիւնդ:
հազար շնորհակալութիւն, քոյ չարչա-
րանացդ:

Ն'էմիյ պու սիյասեթլէր՝ քի շեմտի-
յետեք հեքեայեթ էթտիք սիզէ,
տասա Վս էֆէնտիմիզին չարչա-
րանքլարըն իպթիտասըտըն:
Լ'յո մի ունիւն է երկանց: Ամմա՝ տա-
հա օլ պիր սիյասեթլէրէ կէլմէտէն,
պիրտէ Լ'ճամայրըն իւզերինէ կեօզ
պըրպալըմ, պաքալըմ օ՝ նէ հաւ-
տէտիր: Լ'ճամայրա խապէր կիթտի-
կի կիպի, քի Վս էֆէնտիմիզի տութ
տուլար կեօթիւրտիւլէր, օլ սասթ
Լ'ճամայր, եալըն այաք՝ տըշալը սէ-
կիրթտի, զէ օլ դարանլըքտա՝ սօ-
քաք պէ աօքաք սէ կիրտիւպ, միաճին
էվատընը արաւըտը, պու ողբու
սեօյլէմէկ լլէ. տինկլէին,
էշետէլիմ:

Այ ինչ Յս միածին որ դի.

իմարեգակն՝ ուն կորուսի.

Ինչ ես՝ աչացրա լոյս իմ որ դեակ.

որ ես իմ հոգւոյս հոգի զաւակ.

Լ՝ իմ սիրուն՝ անուշիկ գառնուկ.

եւ առանց քեզ՝ մընացի որ բուկ.

Յառաջ թող ես՝ մեռանիմ հոգի.

որ քեզ նման՝ չեմ գտներ որ դի.

Ո՛ր ես իմ եր՝ կու աչացրա լոյս.

որ քո մայրիկդ՝ մինակ կու թողուս.

Ա՛յ էկ մի տեսնեմ՝ ըզքեզ կենդանի.

այնուհետեւ՝ թող մայրդ մեռա նի.

Լ՝ աղ հոգւոյս՝ մօրը քո կու սի.

զքեզ ուշ գտայ՝ և թէզ կորուսի.

Ա՛յ Քս էֆէնտիմիզի՝ պունճէ չար

չարանք լարտան սօնրա, պըրպէթ

սապահը՝ պիղատոս նամ հաօմայե

ցի փութփէրէսթ հաքիմէ կեօթիւր

տիւլէր. Պիղատոս իւք քերրէ շա

հատլըք վերտի՝ Քս էֆէնտիմիզին

սուչաուզ օլմասընա. էմմա հրէալար՝

թէքրար վէ թէքրար, է ինչ հանգստ

չաղըրըրլարըր.

() Լ զեման՝ պիղատոս , հրեալարն
խաթըրնը՝ պիւ աղ շառ էթմէքէ
չիւն , Քսա զինուորապետ է ինչ
վերտի , քի զեյաստէսի իլէ տէկէնէկ
ուրալար կէնտիսինէ : օ

Ե իմոյ՝ պանգըն պուրատոս , գանըն
տաշար , քի պու Քս էգէնտիմի
զին՝ պիղեմ իչիւն վաքի օլան մուհապ
պէթի , նէ մերթէպէ մուհապպէթ
տիր : Պիղեմ իչիւն պու գատար քեօ
թէկ , պու գատար իւմրուք , պու
գատար տիլէ , պու գատար թիւք
րիւք , վէ պու գատար հատարզ Տե
սապարզ սիյասէթ լեր չէքտիքտէն ածն
րա , շիմոյ կէնտի րատէթ իլէ տիրէկէ
պաղէնիւպ , տէկէնէկտէ եէմէկէ կի
րէյօր : Լ Տ պու նէ մերթէպէ ճան
աճըրյալ , քի Քս էգէնտիմի
չէքտի օրատոս , գաչան՝ քէնտիսինի
պու նէ խաղքըն իչիւնէ չը ըջալար
իտիւպ , քիմի՝ զնձիւրէրիլէ , քիմի՝
տէկէնէկէրիլէ , քիմի գամըն յուր
մի՝ տիքէնէրիլէ , էգէնտիմի թէ

նինի փարա փարա էթողեր:

Հիմա՛ պուրապա, պիրտէ Վճա

մայրն հայրնա նազար գըլն, քի

օլ զեման՝ պիր քեօշտէ օթուրուպ,

միաճին էվատորնն պու մերթէպէ

տէկէնէկ եհտիկինի, կէնտի կեօղիւ

իլէ կեօղիւրիտի: Ահէ սաաթլար

ճա տեօկտիւքտէն սօնրա, աքըպէթ

չեօղտիւլէր կէնտիսինի տիրէկտէն,

քի՛ պիւթիւն թէնի գան ըեվան օլ

մուշ իտի: Ահէտէ պուլու՛նուրտի

օլ զեման՝ պիր խայրըր սաամ, քի

գանըր սիլէիտի: Ահէտէ պուլու

նուրտի պիր մերճամէթլէ քիմէանէ,

քի թէսէլա վերէյիտի կէնտիսինէ.

եախօտ՝ պիր մերճէմ իլէ եւրալարընա

իլաճ իտէիտի: Ահն անգարճ կիւ

նաճքեար, հերքիմ իսէն՝ քի շիմ

տի պու գարանըքտա օթուրուպ,

սէ՛նտէ՛ զայրըլարըլա պիլէ՛ Քնէ

Քէնտիմիլն չարչարանքըն աղլայ

օրաուն, սէն սեօյլէ՛ շիմտի պանա.

Տեչ պիլիւրմիսին՝ քիմտէ՛ն եօթիւ

ՐԻՆ՝ ԷՓԵՆՈՒՄԻՂ ԱՊՈՒ ԶԱՐԶԱՐԱՆՔ՝

ԼԱՐԸ ԶԵՔԵՅՐ՝

ՍԷՆՈՒՆ ԵՕԹԻՆՐԻՆ ԶԵՔԵՅՐ՝

ՍԷՆՈՒՆ ԵՕԹԻՆՐԻՆ ԶԵՔԵՅՐ՝

ՏԵՐ ՆԷ ԳԱՄԱՐՔԵՐՐԷՔԻ ԵՐԻՆԷ ԹԵՔ

ՐԱՐ ԿԻՆՆԱՏԱ ՄԵՂ ԻՄԵՐԱԷՆ, ՕՂ ԳԱ

ՄԱՐՔԵՐՐԷ ԵՐԻՆԷ ԹԵՔՐԱՐ ԷՓԵՆ

ՈՒՄԻՆ ԵԱՐԱԼԱՐՐՆԸ ԵՆԻՆԷՆԷՆ ԿԵ

ՐԷՔ՝ ՍԷՆՈՒՆ ԶԵՔԵՅՐ՝, ՍԷՆՈՒՆ ԱՊԻՆԷՄ

ՃԷ՝ ԱՊՈՒ ԹԵՕՎԱԷ ԳԵԱՊՈՒՐՈՒՆՈՒ ԱՊԻ

ԼԷՄՃԷ ՊԵՐՈՒ, ՔԻ ՍԷՆՈՒՆ ԷՓԵՆՈՒՄԻՂ

ՈՒՆ՝ ՈՐԱՆԱ ՄԵՐՏԱՄԷԹ ԻՄԻՆԱ, ԹԵՕՎ

ԱԷՆԻ ԳԱՊՈՒՆ ԻՄԻՆԱ, ԶԵՐՏԱՔ ՎԷ

ԳՈՒՄՐԷԹ ՎԷՔԷ ՍԱՆԱ, ՔԻ ԱՊԻ ՄԱՊ

ՏԱ ԹԵՔՐԱՐ ԿԻՆՆԱՏ ԻՂԷ

ՄԵՅԵՍԻՆ՝

ՍԷՆՈՒՆ ԱՊԻՆԷՄ ԿԵՂԱՐԻՆ ԱԷՆԻՄ ՓԵ

ՐԵԱՄԼԵՐԻՄ ՈՒՆԿԷՄ՝

ԱՊՈՒ ԿԻՆՆԱՏՔԵԱՐ ՎԷՃԻՆՈՒՄԻՆ

ԶԵՔՎԱԼԵՐԻՄ ԷՍԷՄ՝

ՐԱՏՄԷՂԷ ԵՐՈՒ ՐԵԱՊԻՄ, ՐԱՏՄԷՂԷ

ԷՄ ԵՐՈՒ ՐԵԱՊԻՄ, ՐԱՏՄԷՂԷ ԵՐՈՒ ՐԵԱ

ԱՊԻՄ, ՐԱՏՄԷՂԷ՝

Գաթը ճանրմ ելեմիէ արեւելի
 պըրպը . արմ,
 Կիւտիւղ վեօրմեղ գարա գանլը
 զուլումամթէ տիւշիւրտիւմ. րանմ",
 Լարմատանըմ եվէլ պէնի նուրտան
 Տասը իյլէ . տի,
 Էմմա շիմոի կիւնաս պէնի գարան
 լըղա տիւշիւրտի . րանմ".
 Սիւթիւն տիւնեա իւղէրիմէ թէ
 րանմ իտիւպ աղլէ . սին,
 պու կիւնաս քեար վիճիւտիմէ իւղ
 պին վայլէր օքուսուն . րանմ".
 Սունձէ զէման կիւնաս լէրտէ գարդ
 օլմուն շում չը քան . մամ,
 պու տուգաքտէն խէլաս օլմաք պիր
 թարիքին պուլանմամ. րանմ".
 Սունձէ խայլըր ամէլլէրտէն պէնի
 մասրում չը քար . արմ,
 վիճիւտիմի նուրտան չէ քիպ գարան
 . լըղա տիւշիւրտիմ. րանմ".
 Սիւթ Փիքիւլէր պէնի եէսիր իյլէ
 տիլէր տիւնեայ . է,
 տիւրը աքպէթ տիւշիւրտիւլէր վա
 րա

ԴԻՄԻՏՐԻՍ ՏԵԼԵՔԵՆԻՍ ԲԱՆՏԱՆՔԻՆ
 ՊԵՆ ԿԵՆՈՒՄԻ ԿԻՆԱՏԵՐՈՒՆԻ ԳՈՐԴ
 ԷԹԻՈՒՅԻՄ ԶԲԱՐԸ
 ԿՈՒՆԱԿ ԿԻՆԱՏԵՐ ԽԵՅՐԱԹԵՐԻՄ ԳԱՅ
 ԷԹԻՈՒՅԻՄ ԳՈՐԹԱՐԱՄԱՄ ԲԱՆՏԱՆՔԻՆ
 ԳԱՐԱ ԿԻՆԱՏ ԿՈՒՆԱԿ ԵՄԱՆԱՆ ԳԱՅ
 ԲԱՐԱՐԱՆ ԶԱՆԸ
 ԳԱՆԸ ԳԱՐԱՄ ԳԵՏԵՐԵՅԻՄ ԳԱՐԹԸ
 ԵՅԵՄԻՆ ԲՈՒՏԻՄ ԲԱՆՏԱՆՔԻՆ
 ԿԻՆԱՏ ԹԱՐԱՆ ԱԼԸ ԽԵՆ ԵՅԵՄԻՄ
 ԹԱՐԱՆ ԱԼԸ
 ԶԱՆԸՐԱՄ ՎԵՔԱԹ ԽԵՐԱՄ ԱՅԹ ԹԵՆ
 ԵՅԵՄ ԳԱՐԱՐԸՐԱՄ ԲԱՆՏԱՆՔԻՆ
 ԻՅԹԵ ԱԵՅԵՆ ԽԱՐԻՄ ԶԵՅԹԱՆ ԱՅԸ
 ԳԱՐԱՆԱՄ ԱԽԸՅԻՄ
 ՕՂ ԽԱՐԻՄ ՕՔՈՂՈՒՄ ԵԱՐԱՐԱՆԸ
 ԵՅԵՄԸՅԻՄ ԲԱՆՏԱՆՔԻՆ
 ՊԵՅԵՆ ԱԵՆԻ ԿԻՆԱՏ ԳԵՆԱՆԵԻՄ
 ԻՆԵ ԱՎԱՅ
 ԱԹԱՆԸ ԿԵՅԻ ԽԱՐԻՄ ԱԽԸՅԻՄ
 ԳԱՆԸՐԱՄ ԱԽԸՅԻՄ ԲԱՆՏԱՆՔԻՆ
 ԻՅԹԵ ԱԵՅԵՆ ՎԱՐ ԲՈՒՏԻՄ ԵԱՐԱՆ
 ՎԱՐԱ ԵՅԵՄ
 42
 ԱԽԸՅԻՄ

Լ քրպէթ՝ պու գատար չարչարանք
տան սօնրա, պիղատոս հաքիմ քս
է փէնտիմիզի՝ հրէալարըն էլինէ Եւն
լիմէթտի, քի կեօթիւրիւպ Վոդ
գոթա տաղըն տէփէսինտէ, Խա
չա չը քարալար փէնտիսինի:

Իմաի Վս է փէնտիմիզ խաչը օմու
ղունա իւքլէնիւպ, պաշլատը կէնտի
րատէթիլէ Վոդգոթա տաղընա չը ք
մաղա: Պու արալը քտա՝ Յօհաննէս
Լ Էտարանիչին արթըք ումուտու
քէսիլիւպ, սէկիրթտի Լ Ժամայրա՝
գարա խապէր կեօթիւրմէկէ:

Լ Ժամայր պու գարա խապէրի ա
լընճա, պիր եօլ տիւշտիւ պայլըտը:
Լ մմա սօնրա եինէ պաղա գալգըպ,
Վս է փէնտիմիզէ եէթիշիւպ, արտը
սըքա պու լացը սեօյլէյերէք
կիտէրիտի:

Լ յոս արեւուս՝ կեանք կենաց իմոց:
էր մատնեցար՝ ի ձեռս գոյլոց:

Լ այ ինձ պսօր՝ ուպ հեռա ցար:
ի քոյ սիրաճ՝ մօրէդ զատե ցար:

Լ՝ յսօր դժեղ՝ ի ձեռացս առին,
 զիս անորդի մայրիկ արաբին,
 Լ՝ յսօր դժեղ՝ յինէն դատեցին.
 Ը զիմարտիկս՝ արեամբ լցուցին.
 Օ իս այլ Ը քեզ տար աղնին որդի.
 քոյ մայրիկդ այլ՝ հետ քեզ չարչարի.
 Լ՝ չացըս լոյս՝ տուր ինձ պատասխան.
 Թէ ո՞ր տեղ ես՝ այ իմ սիրապահան.
 Թո՛ղ իմ ականջ քրա խլանայ ին.
 որ ըզքոյ մահըդ չի լսէ ի.
 Լ՝ քրպէթ կէլիպ, Վոդգոթա տողընա
 ճիւղէսի տախիլ օլտուլար . վէ
 Վսէֆէնտիմիդի՝ Վաջըն իւզէրինէ
 մըխլայըպ, տիքտիլէր Վաջը՝ Վոդ
 գոթա տաղըն տէփէսինտէ.
 Լ՝ Տ՝ սէվտիկիմ Վս. նանըլ իւրէկ
 տիր շիմտի օլ իւրէկ, քի սէնի պու
 հալտէ կեօրիւպ, Թէրասիւմինտէն
 Էրթըմույա . Թաշտան իւրէկ պի
 լէ . պու շէյէ տայաննամազ . իմտի
 Թաշտան փէքտիր. օլ իւրէկ, քի սէ
 նին իւզէրինէ Թէրասիւմէ կէլմէյէ.
 Ե ակիրտլէրին պիւթիւն պըրաքտը
 Լար

Լար սէնի, տիւշմանդարընտան զայ-
 րը քիմսէյի կէօրմէյօրսուն:
 Իւրեք վալիտէն եանընաա տիւշ-
 մուշուտու, աւնադ' տասն զիյաակ
 ճանընը աճրարըրըր. սիյաակթին
 պիւր իքէն, շիմար իքի օլտու, սէվ
 տիկիմ Քն. պիւր' սէնին չարչարան
 քըն, պիւր' վալիտէնին չարչարանքը.
 սէնին սիյաակթին' Թէնինի աճրարը
 րար, Էմմա վալիտէնին սիյաակթի,
 Իւրեճիկին աճրարըրար. սէնին սիյա-
 աթին' Թէնինի խաչ Իւզերինէ մըն
 րամըշարը, Էմմա' վալիտէնին սիյաակ-
 Թի, խանչը կիպի' Իւրեճիկին տէրա՝
 Էմիշիտի. իլա քիմ, աք Վաճապը'
 կէօզ եաշը աեգքիւա, Իւզերինէ'
 պու լացը սեօյլէտիքտէ:
 Եր Խմ Վն ուղեակ բաղձա լի.
 Էր բեւեռալ' կաա դու' ի խաչի:
 Եր Խմ ամբիժ' քաղցրիկ աղաւ նի,
 Էր չես խօսիր' մօրըս տրա մալի:
 Եր Խմ լուսին' դու Էր միթա ցար,
 Խմ արեգակն' Էր խաւարե ցար:
 46

Լ՝ աննորման՝ արդեակ վարդապետն,
 Եր ներկեցար՝ արեամբ կարմրապետն:
 Իմ նազելն՝ դառնուկ անու շեկ,
 Բոյ նիրական՝ մօրս մէկ հա տիկ:
 Վեզեցկատենա՝ աչեր ծովայ ին,
 Լաքաղցրախօս՝ բերան երկնայ ին:
 Վաւախքո՝ օրհնեալ լի լու սով,
 այսօր տեսի՝ զի լի է փռ շով:
 Լ՝ ճարտաւորն՝ տուր ինձ պատասխան,
 Եր ճես խօսիր՝ ոյ իմ սիրտ . կան:
 Թող իմ աչքեր ըրա խաւարէ ին,
 որ զքեզ պիտի տեսնեմ ին:
 Լ՝ քրպէթ՝ Վն է Գեղարմիզ պուշ
 • Տէ պապէթ պապէթ սիյասէթ լերի
 Թէ քմիլ խոխալ, Լ՝ Բնէ կառարեալ է
 ճաղրալ, զէ ազիզէրտէն ազիզ զէ
 միւսարէք ըուհի թէ սլեմ էյլէտի:
 Լ՝ Ժողովուրդ՝ Տեր շէյ Թէ քմիլ զ
 լուսաւ արթըք, կիւնաճարընըն
 պօրձու էօտէնաթի: Լ՝ Նէ տերսի
 Զիզ շիմոթ. ետրըն երնէ վարըս կիւ
 նաճը իշլէսէնիզ կերէք: Լ՝ օք, սէվ
 տիկիմ Ժողովուրդ, Էթմէյին պու

շէյի • Դարձեալ է Խաչհանէն շորտին Լ՝ Ե
 տիմիշտիւր Պօղոս առաքեալ, եկօյլէ
 աստամլարտան եօթիւրիս • Իմաի է
 կեր պիւր աստամսոս պուլունուրսա ի
 ճինիզտէ, քի տասա Թամամ քեա
 միլ՝ կիւնասընը պրրաքմամլը օլա,
 շիմաի պու սասթտէ՝ Բն էֆէն
 տիմիզէ իքրոր իյլէսին, սեօղ վեր
 սին, եէմին իյլէսին, սեօյլէսին պի
 լէմ Զէ • Ե իմէն ոօրա՝ Եղ պէն Կէրէ
 լանէն օլտուն կիւնասէ, Եադատանը շահէ՝
 օլտուն՝ վէրաի պէնէ Եէյրաիէ • քանամ
 իյլէ Եարէպպիմ, պու ստէմէ • մեր
 համէթ իյլէ, շնորհք վեր կէնտիաի
 նէ • հաստալանամլը շորը, սաղանլթ կէն
 տիսինի • Եարալանամլը շորը, մերհէմ
 վեր կէնտիսինէ • օնուն իլաճը՝ սէնին
 շնորհքուն օլաճաք •
 Ի լթէ օտա՝ Պօղոս առաքեալը լա
 պիլէ՝ չաղըրըյօր շիմաի • աջ Դ Կ
 ապէտալ էմ էն, Ե վ ապէտյոսյէ շէն
 իարմնոյ տաթի ծահուն, աջ շնորհք Կէտուն
 Դրոյ Ե Բ Բ Ե Կերչէք՝ սէնին շը
 Ի
 48
 շնորհ

նորհարաւն արդարացունել էթսէ
 կերէք պիղի, սէնին շնորհարաւն սըր
 բել էթսէ կերէք պիղի, սէնին շը
 նորհարաւն աքըպէթ էշիթտիրսէ կէ
 րէք պիղի, օլ միւսարէք սատանը
 քի տէսէն կերէք, էկո՛յ՝ օ՛րհնէալ
 հօր իմոյ, թառանգէցէ՛ք զպարտաւտալ
 ճեշ զարտաշո-թի-նն ՚ի սիշխանի
 աշխարհի • Լ՝ մէն

Տեղեւ Գրեգոր Լ.

առաջին

առաջին Գրեգոր Լ. առաջին

ընդ, օն իբի տիւրլիւ տիյա

տէթլէր չէ. քտիքտէն սօնրա,

վէ օն պէշ երլ՝ գանլը գույու կիպի

խորվիրապտէ գալարքտէն սօնրա,

պքըպէթ չը. քըպ՝ ալթմըշ ալթը կիւ

նէտէք՝ պիւթիւն միլլէթիմիզէ ճշմ

րիտ հաւաքը քարոզել էթմիքտէ,

պիր կէճէ գափիլ՝ պիւթիւն խալք

ույնըրիքէն, եարը կէճէին անսըզ

տան՝ պաշլատը եէր տիթրէմէկէ,

կեօք կիւրլէմէկէ, տէնիզ վէ ֆըրթը

նա սատասը կէլմէկէ. Գրեգոր Լ. առ

առաջին կեօզիւնիւ աջըպ պաքընձա,

կեօրտիւ. քի, կեօք օրթասընտան եա

րըլուր. իբի թարաֆտանտա կեօքտէ

քի սուլար՝ քէմէրլէր պաղլատըլար.

վէ օլ իբի քէմէրին արասընտան եէր

իւզէրինէ՝ հասարզ հիսապսըզ նուր

տեօքիւլմէկէ պաշլատը. վէ օլ նոլ

րուլա պիլէ՝ պուլնձէ մէլայըքլար՝

Կեօքտէն եէրէ Էնիւպ, պիւթիւն եէ
 ըին իւզիւնիւ տօլտուրտուրլար:
 Սու մէլայրքլարըն արաւընա՞քս
 Էփէնտիւիզ կեօրիւնտի, պիր ալթոււն
 Գաւազան էլինտէ. վէ օլ ալթոււն Գա
 ւազանընը՝ եէրէ ուրտուղու զէման՝
 պիւթիւն զաւլուամաթ տիթրէտի. վէ
 եէրին ալթընտան՝ պիր պէօյիւք սա
 տա չըքտը: Սօնրա՝ պիրտէ լուսեղէն
 տաճար կեօրիւնտի. վէ տաճարըն
 իւզէրինտէ՝ պիր նուրտան տիքիլի
 Թաշ Գուրուլտու. վէ տիքիլի Թաշըն
 տէփէսինտէ՝ պիրտէ նուրտան Սաշ
 տիքիլտի: Սաշըն Էօկիւնտէ՝ պիր Է
 Թու գուրուլտու. վէ աթուոււն իւ
 զէրինտէտէ՝ եինէ պիր Սաշ Գօնու
 տու. վէ սօնրա պու աթուոււն Էօ
 կիւնտէն՝ պիր չէշմէ աջըլտը. վէ օն
 տան՝ պիր պէօյիւք չայ աքըպ, պիր
 ազիմ տէնիզ կեօրիւնտի: Սօնրա
 կեօրտիւ | ուսաւորիչ, քի Տատարզ
 Տիապարզ սիյաՏ քէչիլէր՝ օլ սույուն
 իչինէ կիրիւպ, Գօյունա տեօնտիւլէր.

Վէ սիյաս ընկելի՛ պէյաղ լուսե
ղէն ընկէ. Թէպտիլ օլտու: Սոնրա
կեօրտիւ քի պու գօյունլար տօղու
րուպ՝ զիյառէսի իլէ չօղալտըքտան
սօնրա, պունլարըն պիր էզի՝ էինէ
սույուն էօթէ իւզիւնէ կէջիպ, սիյաս
գուրտլարա տեօնտիւլէր. վէ գօյուն
լարըն մապէյնինէ կիրիւպ, պաշլատը
լար գօյունլարը գըրմաղա. վէ պիւ
թիւն մէյտան գանլա տօլտու: Պու
արալըքտա՝ գօյունլարա, գանատլար
վերիլտի, քի կեօկէ ուչտուլար: Սէ
սօնրա կեօրտիւ քի, կեօքտէն աթէշ
եաղլա, օլ սիյաս գուրտլարըն ճիւմ
լէսինի եաքըպ՝ քիւլէ չէվերտի:
Պուտուր Վրիգոր լուսաւորիջիմի
զին տեսիլքի: Սոնրա՝ հրեշտակ
Լւյ, էնտի, վէ պիրեր պիրեր՝
տեսիլքին մանասինի վերտի կէն
տիսինէ: Տինկլէյին, զերա՝ պու
զէմանէնին իւզերինէտէ մարգարէ
իք վարտըր իջինտէ. էյի տինկլէյին
քի անղլայանընըզ, վէ օնունլա՝ հա

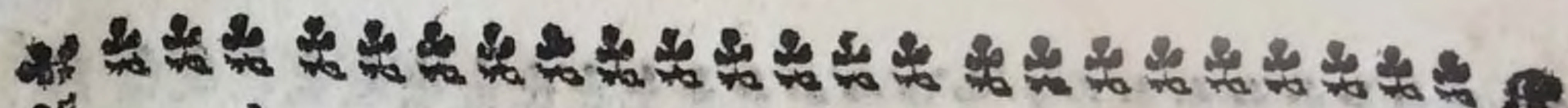
μο

սօնրա՝ մէլայրբլար ինսանլորլա պի
լէ գարլըլըք՝ եհր իւղերինտէ ապին
օլալար կերէք:

11 Է՛ օլ մէլայրբլարըն արասընտա
կեօրիւնէն քիմէսնէ, քի էլինտէ ալ
թոււն գաւազանը՝ վարլալ, օլ քի
մէսնէ՝ կէնտի միածին որդին Լ՝Յ
Ի՛ն էֆէնտիմիւղիտի. վէ օլ ալթոււն
գաւազանըլիլէ՝ գուլոււմաթը ուրուպ
տիթրէթմէսի պոււնու կեօսթէրիլ,
քի արթըք փութփէրէսթլիկի ելք
տը՝ վիւրան իյլէտի, վէ պու մէմլէքէթ
տէն՝ գըյումէթ կիւնիւնէտէք՝ արթըք
եօղ՝իտիւպ գալտըրտը: () Է սառաքի
եհրին ալթընտա ջըքտը՝ օնու կեօս
թէրիլքի, շիմաէն սօնրա՝ պու եհր,
քի պու կիւնէտէք շէթանլարա վէ
փութլարա իպատէթ գըլորիտի, պու
կիւնտէն սօնրա՝ Լ՝լաճ սիւպճանէ
Տիւ վէ թաալեոյ Տազըթլէրինէ միւ
թէնէպիճ վէ թապի օլաճաք:

() Է նուրտան տաճար՝ քի կեօրիւն
տիւ սանա, վէ իւղերինտէ պիլ նուր
տան

Թաշը՝ վարըտը, վե տիքի
 լի Թաշըն տեփեսինտե՝ պիրտե նուր
 տան Արաջ տիքիլմիշ իտի, օլ նուրտան
 տաճար՝ Աթաթուղեկե եկեղեցի կեօս
 Թերիւր, տետի Տրեշտակ • քի ճեմի
 Տաւատացեալ Ժողովուրդու՝ կենտի
 Գօյնունտա ճեմ իտիւպ սաքլար • նուր
 տան տիքիլի Թաշ՝ օնու կեօսթերեր
 քի, պու Աթաթուղեկե Ակեղեցինին
 Գօյնունտա Էօլեմլեր՝ տօղրաւ կեօք
 ճեմնեթինե չըքսալար կերեք • նուր
 տան Արաջրտա՝ քաՏանայապետուիու
 կեօսթերեր, քի օրտա տաիմա Էքսիկ
 օլմասա կերեք • վե պու եէր՝ աթ ոռ
 ամ Տայոց՝ օլաճաքտըր տետի, վե տա
 ճար Այ եափըլաճաքտըր • օրատա
 Ալլաս Թաալեայ՝ ճեմի Տաւատա
 ցեալ Ժողովուրդուն տուպլերինի վե
 րեճալերինի Էշիտեճեքտիր։
 () Աթաթուլ քի կեօրտիւն, վե աթո
 ոուն Էօկիւնտե՝ պիր ճեշտ աջըլտը,
 վե օնտան պիր պեօյիւք չայ սքըպ,
 պիր աղիմ տենիզ կեօրիւնտի • պու
 աու

սու՝ աւազանն սուլունս կեսութերիր
տէտի , քի օրատա էրմէնի միլէթի
մկրտել օլուպ, թէնլէրինի վէ ճանլա
լընը՝ օ սուլունն շնորհ քուուլա թէ
միլէթիպ, սրբել վէ մաքրել էթսէլէր
կերէք : Ս է պու սու չօղալմասը՝ վէ
պիր ազիմ տէնիզ օլմասը՝ օնու կես
թերիր քի , տէկիլքի սալթ էրմէնի
միլէթի , սաիր գօնշու միլէթլէր տա
խի , էկէրք իւրտլէր , էկէր թիւրքմէն
լէր , էկէր կիւրճիլէր , էկէր պարթև
լէր , էկէր պարսիկլէր , ճիւմլէսինին
իչինէ՝ պու քրիստոնէական Տաւատք
եւայրլաճաքտըր : Օ՝ քի պիւթիւնն օ
վալար՝ կեօք ընկինտէ կեօրիւնտիւ
լէր՝ պոււնու կեսութերիրքի , շիմոէն
սօնրա՝ եէր , կեօկէ թէպտիլ օլաճաք ,
մէլայրլաք վէ ինսանլար՝ պիր եէր
տէ գարըշսալար կերէք :

Ս է օլ Տատարդ Տիսապսըղսիյ՝ էկէ
լիլէր , քի օլ սուլունն իչինէ կիոիպ՝
գօյուլարա թէպտիլ օլտուլար , փութ
փէրէսթլէրէ թէմսիլտիրլէր , քի շէյ
թան եէսիրի իքէն , մկրտուլուլա որդի

Ե ԿԼԱՄՈՒԼԻԱՆ ՕՐԱՄՈՒԼԱՐ:

() ԼԿԵՃԻԼԵՐԻՆ ՍԻՅՆ ՐԵՆԿԻԼԵՐԻ ԱԵՅՄԱԳ

ՆՈՒՐ ՐԵՆԿԻՆԵ ԹԵՄԱՍԻՆ ՕՐԱՄՈՒԼԱՐԵՐԻ

ԱՊՈՒՆՈՒ ԿԵՕԱԹԵՐԻՐՔԻ, ՄԵՐՈՒԽՈՒԼԱՆ

ԼՈՅՍ ՏԱԼԱՄԱՐԿԱ ԿԵԼՄԻԼԵՐ: Ա Ե ՕԼԿԵ

ՃԻԼԵՐՈՒՆՆ ՄԵՕՆԻՄԵ ԳՕՅՈՒՆԼԱՐ՝ ՔԻՄՕ

ՊՈՒՐՈՒԱԿ ՂԵՅՄԵՍԻԼԵ ԶՈՂԱՄԱՐԼԱՐ՝ Օ

ՆՈՒ ԿԵՕԱԹԵՐԻՐՔԻ, ՃՂՄԻՐԻՄ ՏԱՄԱՐ՝

ՃՕՔ ՂԱՄԱՆՆ ՍԻՐԱՆԵ ԿԵՐԵՔ. ՎԵՔԵՐԻՄ

ՄՈՆԵԼԵՐՈՒԼՆ ԱԵ ԿԻՒՆ ԶՈՂԱՄԱՐԼԱՐ՝

ԿԵՐԵՔ: Ա Ե ԱՊՈՒ ՄՈՂԱՆՆ ԳՕՅՈՒՆԼԱՐՆ

ԱԻՐ ԵՂԵՒԻՆԵ ՍՈՒՅՈՒՆ ԵՕԹԵ ԻՒՂԻՒ

ՆԵ ԿԵՃԻՒԱԿ՝ ՍԻՅԱՆ ԳՈՒՐՈՒԼԱՐԱ ՄԵՕ

ՆԻՒԱԿ՝ ՎԵ ՕԼ ԱԻՐ ԳՕՅՈՒՆԼԱՐՆԻ ՄԱՍԿԵՅՆ

ԼԵՐԻՆԵ ԿԻՐԻՒԱԿ ՓԱՐՈՒԱՄԻՆԻՐԸ ԱՊՈՒՆՈՒ

ԿԵՕԱԹԵՐԻՐՔԻ, ԱԻՐ ԿԻՒՆ ԿԵԼԵՃԵՔ

ՄԻՐ, ՔԻՄԵՆԻՆ ԻՒՄԱԹԻՆԻՆ ԱԻՐ ԵՂԵՒ

ՃՂՄԱՐՈՒԽՈՒ ԱՐՐԱՔԵՐԱԿ, ՏԵՐՃՈՒՄՈՒ ՎԵ

ՄՈՂՈՐԼԻ ԽՐԱՐԱՐԱ ՄԻՒՇԱԵԼԵՐ ԿԵՐԵՔ:

ՎԵ ՍԻՅԱՆ ԳՈՒՐՈՒԼԱՐԱ ՄԵՕՆԻՒԱԿ, ՕԼԱԻՐ

ԱՆՈՒՂ ՄԻԱՄԻՄ ՏԱԼԱՄԱՐԿԵԼԱՐԱ՝ ԱՄԱ

ԱԵԹ ԱՄԱԿԵԹ ՄՈՒՂԱՐԼԱՐ ԳՈՒՐՈՒԱԿ,

ՎԵ ՕԼ ՄՈՒՂԱՐԼԱՐԱ ՄԻՒՇԻՒՐԻՒԱԿ, ՃԱՆ

ԼԱՐԸՆԸ ԵՕՄԻՒՐԱԵԼԵՐ ԿԵՐԵՔ. ՆԻՃԵՔԻ

Կողոս առաքելաւորա իլէրտէն սեօյլէ
 միշտիր. (Տերձո՛ւածք լինելոց են'ի
 ձեզ. զի որք ընտիրքն իցեն'ի ձեզ, երև
 եացին.) Կո առաքելքս ա գոյուելար
 գաճապալանըպ' կեօկէ ուչմալարը' պու
 նու կեօսթէրիրքի, օլ ընտիր հաւա
 տացեալար' քի պու հերձո՛ւած փոր
 ձուրմաւ ալթ էթսէլէր կէրէք, լէ
 էօլտիւքտէն սօնրա' կեօք ճէննէթի
 չի. միւնասիպ օլսալար կէրէք.
 Ե կեօրտիւնքի, սօնրա կեօքտէն ա
 թէշ եաղըպ, օլ գուրտ օլմուշ կէջիլէ
 ըին ճիւմլէսինի եաքըզ' քիւլէ չէվեր
 մը օնրա կեօսթէրիրքի, օլ հերձո՛ւա
 ծողար' քի սէնին միլէթինտէ զման
 ըլա զուհուր իտէճէքլէր, հեմ պու
 տիւնեատէ պատուհասել օլաճաքլար,
 հեմ դատաստան կիւնիւնտէ միւտէմ
 աթէշլէրէ դատասպրտել օլաճագլար.
 Ի՛մի խէլապեար պարի թաալեայ
 հաղըթլէրի' օլ սբ լուսաւորիչ հայրը
 մըզըն շէփաթիլէ' նորի ճի՛հէննէմ
 տէն ճիւմլէ միլէթիմիզի խէլաս
 իլէյէ, աւիյն.

Ուշի Մայր Ուրբա

ածին սրբու

ամենօրհնեալ տիրու Տի

կայր առ խաչին յիսուսի

և արտասուէր տրտմա

Պոչեր ճայնիւ աղէ

ղբանն որ ասէր սոսկա

շարժէր ցամէն կենդա

յողբ և ի կոծրա բա

Յիսուս որդի անձկա

իմ միածին բաղձա

ընդէր կաա մերկ ՚ի հա

և բեռեալ ՚ի փայ

Սիրտըս խոցեալ կակը

աղէք ծնողիս գալա

ղբեղ տեսանեմ ծարա

արբեալ քացախ և լե

Լաղուկ է մօրըս կու

զինչ որ կամիմ չկատա

միտայր ջուր ինձ ըմպե

արբուցանել զիմ որ

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Տի

Ու

ՈՒՆՏՈՂՈՆԵԱՆ ՔԱՏԱ .

Լ չարասէր պաշտօ

պիղատոսի չար պինո

դաւթ Տըրէից ապասա

Ինդ որ մեղաց արա

զայս փոխարէն հատու

զկողըն տիգաւ խոցե

զբււռան ի յոտսըն հա

Յեգիպտոսէ զձեզ փըր

զծովըն կարմիր պատա

ըզ փարաւօն ընկըզ

զձեզ ի նմանէ ազա

Յեզ հազ լերկնից պարզե

մանամայիւ կերակ

Զուր ի վիմէն ձեզ բըղ

էրտաւան վրտա

() Ենչ գործեցիք անօ

չար ընդ բարւոյ փոխա

սադուկեցիք և դը

Լ դատաւորք խիստ և

Ո՛վ սիմէօն ծերու

աճա բան քո կատա

նայք ,

նեայք .

Հորք ,

Լորք ,

րէք ,

ցէք .

ցէք ,

րէք :

կեաց ,

ռեաց .

մեաց ,

տեաց :

եաց ,

րեաց .

խեաց ,

կաց :

րէնք ,

րէն .

պիւք ,

լըրք :

նի ,

րի .

սիւ

